

OKRESNÁ KNIŽNICA DÁVIDA GUTGESELA
v Bardejove

ZBORNÍK

súťažných prác z literárnej súťaže
v preklade
umeleckého textu
zo slovenského spisovného jazyka
do rusínskeho jazyka

v projekte

Môj jazyk, moje korene

Zostavila Alžbeta Kutašovičová

**Realizované s finančnou podporou
Fondu na podporu kultúry národnostných menšín**

Bardejov 2021

OBSAH

Bc. Alžbeta Kutašovičová: Môj jazyk, moje korene:	
Literárna súťaž v umeleckom preklade	4
Mgr. Anna Marhulíková: Hodnotiaca správa	7
Súťažné preklady:	
1. Ľudmila Matuševská:	
Andrej Duleba: Z histórie Štedrého večera pod Makovicovu	10
Andrej Duleba: Z istorii Ščedroho večera pid Makovicov	13
2. Ivana Čerkalová: Farebný koláč	17
Farebnýj kolač	18
3. Sonja Strončeková:	
Tomáš Janovic: Drevený tato : Rozprávka o nových šatách	20
Pripovidka o nových šmatoch	22
4. Dominika Fečaninová: Domáca hubová mačanka	26
Domaca hubova mačanka	27
5. Renáta Šuťáková:	
Mária Ďuríčková: Danka a Janka	
Danka a Janka sa predstavujú	28
Bodky sú rovnaké a predsa nie sú rovnaké	28
Danka i Janka s'a predstavujut	29
Bodky sut rovnaký a i precik nesut rovnaký	30
6. Hana Molčanová:	
Anna Marienková: Mladá kuchárka :	
Polievka z kyslej kapusty so sušenými hubami	31
Polivka z kvasnoj kapustý zo sušenýma hrybami	31
7. Liana Pasterňáková:	
Kristína Ježovičová: Nevyslovené : 28 dní pred novým začiatkom	33
Dvacetvisem dñiv pered novým začatkom	34
8. Samuel Lipka: Pavol Dobšinský : Prostonárodné slovenské rozprávky	
Či sa hneváte?	37
A ci s'a hnivate?	39
9. Katarína Kurilcová:	
Ján Andel: Klásky : Na lúke	41
Na luky	41
Napísali o nás	43

OKRESNÁ KNIŽNICA DÁVIDA GUTGESELA V BARDEJOVE
FOND NA PODPORU KULTÚRY NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN

MÔJ JAZYK, MOJE KORENE

PROGRAM PODUJATIA

14.10.2021 - 17:00 HOD. - ČITÁREŇ OKDG

Otvorenie

Príhovor

Beseda s hosťom - Dominika Novotná

Spevacke vystúpenie - Dominika Novotná

Príspevok o rusínskych tradíciách

Čítanie súťažnej práce - Ľudmila Matuševská

Beseda s hosťom - Oli Džupinková

Ludové pásmo zvykov na Ondreja

Spevácky súbor Gymnázium Leonarda Stöckela

Čítanie súťažnej práce - Liana Pasterňáková

Vyhodnotenie súťaže - Anna Marhulíková

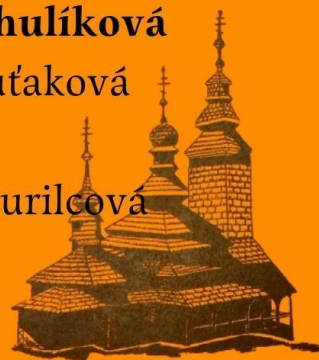
Čítanie súťažnej práce - Renáta Šuťáková

Odovzdávanie cien

Čítanie súťažnej práce - Katarína Kurilcová

Spevacke vystúpenie

Záver – poďakovanie

SPRIEVODNÁ VÝSTAVA PODUJATIA – VÝSTAVNÁ SIEŇ OKDG

KULT
MINOR
FOND NA PODPORU KULTÚRY
NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN

054/472 21 05 www.gutgesel.sk

Môj jazyk, moje korene

Literárna súťaž v umeleckom preklade

Zámerom projektu Okresnej knižnice Dávida Gutgesela v Bardejove Môj jazyk, moje korene, ktorý podporil Fond na podporu kultúry národnostných menšín – KULT MINOR, bolo pripomenúť pôvod a vyzdvihnúť reč národnostnej menšiny – Rusínov, prezentovať ich širokej verejnosti a tým pomôcť k jeho udržaniu a zviditeľneniu. Cieľom 2. ročníka tohto projektu bolo udržiavať jazyk a zvyky, pripomenúť si kroje, tradičné jedlá, zaspomínať si na rôzne zaujímavé zážitky a príhody, obohatiť sa o rôzne skúsenosti zo života ľudí žijúcich v tejto národnostnej menšine.

Hlavnými projektovými aktivitami bola literárna súťaž Môj jazyk, moje korene ako súčasť literárno-spoločenského podujatia, ktoré sa konalo 14.10.2021 v čitárni okresnej knižnice. Úlohou súťažiacich, zastupujúcich rôzne vekové kategórie, bolo vypracovať preklad ľubovoľne vybraného umeleckého textu zo slovenského spisovného jazyka do jazyka národnostnej menšiny, rusínskeho jazyka, a to: báseň, príbeh, rozprávku, poviedku a pod. Zaujímavosťou boli aj preklady receptov rusínskych národných jedál. Texty vyhodnocovala odborná porota pozostávajúca z členov rusínskej národnosti a z knihovníkov. Súťaž, v ktorej nebolo porazených, ukončilo 9 súťažiacich rôznych vekových kategórií.

Cenu poroty za originálny preklad slovenského umeleckého textu do rusínskeho jazyka získali: Liana Pasterňáková, Renáta Šuťáková a Ľudmila Matuševská.

Cenu poroty za výber ukážky v preklade slovenského umeleckého textu do rusínskeho jazyka získala Sonja Strončeková.

Cenu poroty za veľmi dobrý jazykový preklad literárnej ukážky do rusínskeho jazyka získal Samuel Lipka.

Pamätný list z 2. ročníka literárnej súťaže v preklade slovenského umeleckého textu do rusínskeho jazyka získali: Dominika Fečaninová, Hana Molčanová, Mgr. Katarína Kurilcová, PhD., Ivana Čerkalová.

Na súťaž nadväzovalo literárno-spoločenské podujatie, na ktoré prijali pozvanie zaujímavé osobnosti vychádzajúce z tejto národnostnej menšiny, ktorá žije alebo pochádza z nášho regiónu na severovýchode Slovenska. Pozvanie na besedu prijali moderátorka spravodajstva a dopravného servisu Rádia Expres, autorka knihy Mamina rusínska kuchyňa, Mgr. Oľga Džupinková a speváčka rusínskych piesní Mgr. Dominika Novotná.

Súčasťou podujatia bola prezentácia prekladov niektorých súťažných prác súťažiacimi a vyhodnotenie súťaže v preklade slovenského umeleckého textu do rusínskeho jazyka predsedníčkou poroty Mgr. Annou Marhulíkovou a odovzdávanie cien súťažiacim riaditeľkou OKDG Mgr. Ivetou Michalkovou. Svojím speváckym umením zo svojej pesničkovej ponuky prispela Mgr. Dominika Novotná a spevácky krúžok z Gymnázia Leonarda Stöckela pod vedením Mgr. Lenky Blaňárovej. Na podujatie prijala pozvanie aj členka Rusínskej obrody – regionálneho klubu v Bardejove pani Mgr. Martina Steranková. Podujatím sprevádzala knihovníčka OKDG Bc. Alžbeta Kutašovičová.

Súčasťou projektu bola i výstava rôznych zozbieraných materiálov – modlitebných kníh písaných v rusínskom jazyku, starých fotografií, dobového náčinia, výšiviek, obrúskov, krojov, sviečok z včelieho vosku a medovníkov, ktoré na výstavu ponúkli Mgr. Ľudmila Jászayová, Zuzana Lazúrová, Bc. Alžbeta Kutašovičová, Mgr. Michal Balaščák, či ilustrácií rusínskej ilustrátorky Eriky Kostovej, bola sprístupnená a určená širokej verejnosti v priestoroch čítárne v Okresnej knižnici Dávida Gutgesela v Bardejove v mesiacoch október a november 2021. Na výstave boli k nahliadnutiu aj súťažné literárne preklady umeleckých textov a tiež rusínske knihy z fondu knižnice. Vo výstavných priestoroch Okresnej knižnice Dávida Gutgesela súčasne prebiehala výstava kresleného humoru Fedora Vica pod názvom Il'ko Sova z Bajusova, ktorá celý projekt tematicky dopĺňala.

Cieľovou skupinou projektu bola široká verejnosť, ale tiež mladá generácia rusínskej národnostnej menšiny, ktorú sme chceli týmto projektom osloviť, prehĺbiť jej vzťah k materinskému jazyku a byť naňho primerane hrdý. Z prekladov umeleckých textov zo slovenského spisovného jazyka do jazyka národnostnej menšiny, rusínskeho

jazyka, z priebehu podujatia a celého projektu sme vytvorili tento zborník, ktorý je k dispozícii v priestoroch knižnice a zverejnený na webovej stránke okresnej knižnice. Zborník je určený tiež členom rusínskej národnostnej menšiny, školám a obecným knižniciam.

Tento projekt je svojím bohatým obsahom kompaktný a tým zaujímavý. Celé podujatie tak nadobudlo výnimočný kultúrno-spoločenský význam. Zároveň spôsob, akým bol uskutočnený, zaručilo jeho kvalitu.

Bc. Alžbeta Kutašovičová
odd. beletrie v OKDG v Bardejove

Foto: Michal Balaščák – Otvorenie literárno-spoločenského podujatia
Mgr. Ivetou Michalkovou, riaditeľkou OKDG

Hodnotiaca správa
zo súťažného jazykového prekladu literárnych ukážok z jazyka
slovenského do rusínskeho v rámci projektu:
Môj jazyk, moje korene, organizovaného OKDG v Bardejove
14.10.2021

Vážená pani riaditeľka so svojim pracovným tímom, organizátorom projektu Môj jazyk, moje korene, milí súťažiaci, vážení prítomní tohto pekného literárneho podujatia.

Priznávam, že som veľmi dojatá ušľachtilosťou tohto projektu, jeho celkovým zameraním v prospech našej národnostnej menšiny – menšiny Rusínov. Svojím profesionálnym prístupom a jeho žičlivosťou úspešne nachádzate cestu k čitateľovi, aby ste uňho, okrem prehĺbeného vzťahu k čítaniu, vzbudili záujem o jazyk jeho predkov, o rusínsku kultúru, históriu, tradície. Zato všetko vám patrí naša veľká vďaka.

Naši predkovia aj v ťažkých časoch – v období maďarskej nadvlády, v časoch dlhých, ale aj trvalých pracovných pobytoch v USA, na Balkáne, v dlhoročných vojenských zajateckých táboroch a pod., zachovali pre nás náš rusínsky jazyk, tradície. Z toho pre nás vyplýva morálne poslanstvo – poznať, obohacovať, ďalej šíriť a zachovať toto vzácne dedičstvo.

Do súťaže jazykového prekladu boli odovzdané preložené ukážky od 9-tich účastníkov, vekovo neohraničenej kategórie. Dobrý preklad vyžaduje vhodný výber textu, ktorý treba nielen obsahovo pochopiť, ale pochopiť význam i zámer každého slova, každej vety. Aj v tomto súťažnom ročníku komisia s radosťou konštatuje, že úroveň jazykového prekladu je na veľmi dobrej úrovni, obsah preložených ukážok bol zachovaný, preklad písaný latinkou so systémom transliterácie. Zaznamenali sme tzv. lexikálne zapožičania zo slov. jazyka a to, napr. gramatickou úpravou koncovky v slovenskom slove a tiež nárečovými slovami a výrazmi. Tieto javy negatívne neovplyvnili ani obsah, ani úroveň prekladu, vniesli istú jazykovú pestrosť a snahu hľadať jazykový ekvivalent. A keďže nie každý mal možnosť pracovať s prekladovým

slovníkom, či zaoberať sa morfológiou rusínskeho jazyka, preto komisia za gramatickú stránku prekladu hodnotenie neznižovala.

Z frekventovaných gramatických chýb uvádzam:

- podstatné mená ženského rodu v inštrumentáli jednotného čísla majú v rusínskom jazyku (s kým, s čím) koncovku – OV a s predložkou Z, ZO, napr.: z mamov, zo sestrov;
- ekvivalentom spojky – A je v RJ spojka I, TA;
- zvrtné slovesá v nárečí S'A, SA, v spisovnom RJ majú tvar S'A (mäkké „S“).

Z lexikálnych gramatických chýb sú tu nárečové slová, ako napr.: lachý namiesto oblečiňa, šmatý; bokanči – topanký, gerok – kbat...

Výber ukážok je z tvorby slovenských spisovateľov a básnikov, 3 ukážky sú z kníh kuchárskych receptov.

Ukážka z tvorby Tomáša Janovica nás nabáda k plnohodnotnému spolunažívaniu dvoch generácií, a to aj veselými kompromismi.

Ukážka z tvorby súčasnej slovenskej spisovateľky Ježovičovej nás upozorňuje na úskalia výchovy detí a mladistvých v rodinách.

Z 19. stor. máme zastúpenú ukážku z tvorby Pavla Dobšinského staršieho z jeho 8 dielnej publikácie Prostonárodné slovenské povesti a rozprávky. Z jeho tvorby odporúčame vyberať ukážky bez násilia, bez hrubosti, s viac optimistickými skutkami i pozitívnymi emóciami.

Z modernej slovenskej literatúry od Márie Ďuríčkovej máme známy príbeh o Danke a Janke.

Od Jána Andela máme krásnu ukážku o symbióze človeka s prírodou.

Tvorivou úpravou z 2 článkov toho istého autora vznikol 1 plnohodnotný článok o tradíciách Štedrovečerného dňa rusínskej komunity v regióne pod Makovicou.

Tak, ako televízne programy dávajú priestor na varenie a pečenie, máme aj my 3 ukážky tohto žánru – recepty na kapustnicu, na mačanku a farebný koláč – recepty osvedčené, zdravé a výživné.

Na autorské čítanie porota odporučila preklady p. Matuševskej, p. Šuťakovej, p. Pasterňakovej a p. Kurilcovej.

Porota udelila 3 x Cenu poroty za originálny preklad slovenského umeleckého textu do rusínskeho jazyka, 1 x Cenu poroty za výber ukážky v preklade slovenského umeleckého textu do rusínskeho jazyka, 1 x Cenu poroty za veľmi dobrý jazykový preklad literárnej ukážky do rusínskeho jazyka a 4 x Pamätný list z 2. ročníka literárnej súťaže v preklade slovenského umeleckého textu do rusínskeho jazyka.

Každý preložený text do rusínskeho jazyka je veľkým prínosom nielen pre autora prekladu. Dajme preto väčší priestor autorskému čítaniu týchto ukážok nielen na pôde Okresnej knižnice Dávida Gutgesela, priestor pre motiváciu a tvorivosť autorov, nech majú možnosť skúšať niečo nové, nachádzať, poznávať a prehlbovať svoju identitu, hodnoty svojej kultúry, svojej dedovizne, lebo len cestou poznania hodnôt národnostnej kultúry pochopíme odlišnosti i zmysel tolerance iných kultúr.

Mgr. Anna Marhulíková,
učiteľka ZŠ

Foto: Michal Balaščák – Vyhodnocovanie literárnej súťaže Mgr. Annou Marhulíkovou

Súťažné preklady

1. Andrej Duleba: Z histórie Štedrého večera pod Makovicou

Makovica je región krásnej prírody, ktorej územie sa rozkladá na ploche dvoch východoslovenských okresov – Svidníckeho a Bardejovského. Tento región bol pomenovaný menom hory Makovica, o ktorej Alexander Pavlovič píše toto:

Horo mila Makovico,

ty rusnakiv mati,

ja na tobi narodnyj chram,

rad bym zbuduvati.

Na vianočné sviatky sa ľudia pod Makovicou, podobne ako v iných dedinách s rusínsko-ukrajnským obyvateľstvom, pripravovali aj pripravujú veľmi starostlivo – slávnostne a sviatočne.

Štedrovečerný jedálny lístok bol veľmi pestrý. V niektorých dedinách na Makovici zvykli variť deväť, niekde dvanásť jedál. Prevažne to boli jedlá, ktoré sa objavovali na stole počas celého roka, ale s tým rozdielom, že štedrovečerné jedlá boli pôstne. Gazdiná sa v tento deň musela poriadne obracať, aby do večerného zvonenia, kedy večera začínala, stihla všetko pripraviť. Aj gazda mal ruky plné práce – dobytku dal po krajci chleba posýpaného makom, do krajca vložil strúčik cesnaku a jednu hlávku šípky, aby bol dobytok zdravý a na paši držal pohromade tak, ako zrnká v šípke. Neskôr šiel gazda za humno a pozväzoval pracovné náradie, ktoré postavil do pyramídy – aby bola rodina jednotná a nažívala v láske. Ani deti v tento prísny pôstny deň neboli bez povinností – chlapci išli do lesa narezať lieskové prúty a podarovali gazdovi, u ktorého koledovali, aby mal s čím vyhnať dobytok na prvú pašu. Dievčence pozbierali železné predmety a všetko dali pod stôl a pri večeri držal každý nohy na tvrdom železe, aby sa mu v lete na strnisku nedopichali. Najstaršia

dievka pozametala izbu, smetie vyniesla do sadu, zdvihla oči na strom a povedala: „žeby ja mala tivko ohľadnikiv, jak na stromi konarikiv“ (Vagrinec). Potom priniesla do izby drevo a počítala polienka: „nejeden, nedva...“ až do posledného, a ak vyšiel pár, znamenalo to, že v novom roku bude v dome svadba. V opačnom prípade čakala na ďalší rok (Vyšný Orlík). Pred sviatočnou večerou sa celá rodina umyla v čerstvej vode zo studne alebo potoka, aby boli svieži a zdraví po celý rok.

Sviža vodičko

umyvaš všytko kamiňa,

omyj i moje ličko.

Gazda priniesol do izby snop pšeničnej slamy, ako symbol toho, že na slame sa narodil Ježiš Kristus (Isus Christos).

Vinšuju vam šťast'a

zdravia i blahosloviňa,

žeby Boh pomih nam

šťastlivo tot ročok skinčati,

a lipšoho sja dočekati.

Christos raždajetsja.

Pri vianočnom stole gazda prítomných počastoval a zaželal im zdravie a gazdiná dala každému lyžičku medu, aby bol dobrý ako med, usilovný ako včela a po celý rok hovoril len sladké slová. Prvým štedrovečerným jedlom boli strúčiky cesnaku s chlebom a soľou, aby bol každý zdravý. Potom nasledovali bobal'ky s makom, aby mala pšenica dlhé klasy a ďalšími chodmi boli hríbová mačanka, pirohy s kapustou alebo zemiakmi, hrachová polievka, fučky a slivčanka s fazuľou. Sviatočnú večeru a ticho narušovala iba gazdiná, ktorá s každého jedla hádzala do žochtára. Počas večere od stola nesmel nik odísť a ani piť vodu, aby ho neboleli zuby, aby pri práci v letných horúčavách vydržal bez vody. Po skončení večere gazdiná sfúkla plameň sviečky a všetci sledovali, kde dym smeruje. Keď k povale, bude v rodine pokoj

a šťastie a ak išiel dym k dverám, bolo to znamenie, že do konca roka niekto z rodiny odíde (Svidník).

Svjatyj večur dobryj byl,

chto sja najil sytyj byl –

a kto sja najil kapusty, bandurok,

ta pidskakoval jak turok.

Po večeri chodia po dedine od domu do domu koledníci, ktorí vinšujú gazdovi a gazdinej, aby sa im dobre vodilo v rodine i hospodárstve.

Misjac jasnyj – to hospodar krasnyj,

zvizda kolo ňoho – to gazdyňa joho.

Zvidzdočky kolo nich – to suť ditošky jich.

Svätovečerná koleda:

Narodil sja Isus Christos vo Vyflejemi,

oznamila jasna zvizda.

Po vsej vseleni, proto radujme sja, že sja Isus narodil.

Svätovečerný vinš:

Vinčuju vam, vinčuju,

na šťast'a, na zdravja, na Božske požehnanja,

žeby sja vam dobri vodilo, žeby šťast'a do vas chodilo,

žeby sja vam rodilo žito, pšenicja,

žeby v domi vašim byla molodicja.

Korovy žeby sja vam dojili, a pčoly po chotari rojili.

A lipše bym vinšoval, keby ste dašto daroval, Pane gospodarju!

Taký bol Štedrý večer (Svjatj večur) na Makovici. Predstavoval celý kódex rozmanitých hudobných a slovesných útvarov a prinášal radosť a útechu.

In: Podduklianske noviny, 16.12.2002, s. 9

Podduklianske noviny, 22.12.2003, s. 11

Z istorii Ščedroho večera pid Makovicov

Preklad: Ľudmila Matuševská

Makovica je rehion prekrasnoj prirodŷ, kotroj teritorija ležŷt na plochy dvoch vŷchodoslovenskŷch (vostočnoslovackŷch) okresiv – Svidnickoho i Bardijovskoho. Tot rehion býl nazvanŷj menom horŷ Makovica, o kotryj Alexander Pavlovič piše toto:

Horo mila Makovico,

tŷ rusnakiv mati,

ja na tobi narodnŷj chram,

rad bým zbuduvati.

Na Roždestvo ľude pid Makovicov podobno, jak v inšŷch selach s rusinsko-ukrajinskŷm naseleňom, s'a rŷchtovaly aj rŷchtujut duže starostlyvo - slavnostni i svjatočni.

Jidlo na Ščedrŷj večur býlo pestre. V dakotrŷch selach na Makovici zvykly varyty devjať, dakde dvanadcjať jidel. Perevažno to býly jidla, kotrŷ s'a objavljaly protjahom ciloho roka, ale na Ščedrŷj večur býly postnŷ. Gazdŷňa v toj deň mala veľo robotŷ, žeby do večirňoho dzvoniňa, koly večerja začinala, styhla všŷtko prypravty

(pryhotovyty). I gazda mal povný ruký robotý – statku (chudoby) daty krajec chliba posýpanoho makom, do kotroho dal stručok česnoku i jednu sverbehuzku, žebý byl statok zdravýj a na paši s’a trymal dovjedna, jak zerenka v sverbehuzký. Pizniše išol gazda do bojiska i pozvjazoval roboči inštrumentý, kotrý postavyl do pyramidý – žebý rodyna byla vjedno i nažývala v zhodi (v ľubvy). I ditočký v toj postnýj deň maly týž robotu – chlopčiska išli do lisa narizaty liskový prutý i podaruvaly ich tomu gazdovi, u kotroho koľaduvaly, žebý mal ščim výhnaty statok na peršu pašu. Divočký pozberaly želizný predmetý a všýtko daly pid stil a pri večeri trymal každýj nohý na tverdym želizi, žebý s’a (ša) mu v liti na sterňanky nedokololy. Najstarša divka pozamitala izbu, smiťa výnesla do sadu, pidňala oči na strom i povila: „žebý ja mala tivko ohľadnikiv, jak na stromi konarikiv (Vagrinec). Potim prynesla do chýžý drýva i rachovala polinka: „nejeden, nedva...“ až do poslidňoho, a jak výšlo parne čislo, značilo, že v novym roku (roci) bude v domy svadba (vešil’a). V opačnim pripadi čekala na dalšýj rik (Výšnij Verlich = Vyšný Orlik). Pered Ščedrým večerom cila rodyna s’a umýla v svižyj vodi zo studni abo potoka, žebý býly svižý i zdravý cilij rik.

Sviža vodičko

umývaš všýtko kamiňa,

omýj i moje ličko.

Gazda prinis do chýžý snip pšeničnoj solomý na znak toho, že na solomi s’a narodil Isus Christos. Pri svjatočnim stoli gazda všitkých privital i poželal im zdorovja a gazdýňa dala každomu ložečku medu, žebý každýj byl dobrýj jak med, usylovnýj jak pčola a cilýj rik hovoryl lem solodký slova.

Vinšuju vám ščasťa, zdravia i blahosloviňa,

žebý Boh pomih nam ščastlivo tot ročok skinčati,

a lipšoho s’a dočekati.

Christos raždajetsja!

Peršým svjatočným jidlom býl česnok z chlibom i soľov, žebý býl každýj zdravýj. Potim s'a davali bobalký z makom, žebý mala pšenicia dovhý koloský. Další jidla býly hrýbova mačanka, pyrohý z kapustov abo z bandurkami, horochova polyvka, fučky i slivčanka z fasoľov. Svjatočnu večeru i tycho narušala lem gazdýňa, kotra z každoho jidla metala do žochtara (vederka). Počas večeri od stola nihto nemih odýjty, ani pyti vodu, žebý ho nebolily zubý, žebý pri roboti v litnich pekotach výtrimal bez vodý.

Po večeri gazdýňa zadula svičku a všetky smotryly, de dým odchodyt. Kid' do povalý, bude v rodyni pokij i šťast'a, a jak išol dým ku dverjam, značilo, že do kince roka dachto z rodyný odýjde (Svidnik – Svidník).

*Svjatýj večur dobrýj byl,
chto s'a najil sýtyj býl –
a kto s'a najil kapustý, bandurok,
ta pidskakoval jak turok.*

Po večeri choďat po seli od domu do domu koljadnyký, kotrý vinčujut gazdovi i gazdýni, žeby s'a im všýtko darylo v rodyni i na hospodarstvi.

*Misjac jasnýj – to hospodar krasnýj,
zvizda kolo ňoho – to gazdyňa joho.
Zvizdočký kolo nich – to suť dityčký jich.*

Ščedrovečerňa koľada:

*Narodil s'a Isus Christos vo Vyflejemi,
oznamila jasna zvizda.
Po vsej vseleni, proto radujme s'a, že s'a Isus narodil.*

Šchedrovečernýj vinš:

Vinšuju vam, vinšuju,

na šťast'a, na zdravja, na Božske požehnaňa,

žebý s'a vam dobri vodilo, žebý šťast'a do vas chodilo,

žebý s'a vam rodilo žýto, pšenicia,

žebý v domi vašim býla molodicja,

korový žebý s'a vam dojili a pčolý po chotari rojili.

A lipše bým vinšoval, kebý ste dašto daroval, Pane hospodarju!

Takýj býl Šcedrýj večur na Makovici. Predstav'al cal'j kodex všelijakych hudobných i časoslovných form i prinošal radist' i utechu.

Bibliografické odkazy:

Duleba, Andrej: Z histórie Štedrého večera pod Makovicou, 1919 – 2009, In: Podduklianske novinky, roč. 1, 2002, č. 51, s. 9.

Duleba, Andrej: Ako na Makovici slávilí Božie narodenie kedysi?, 1919 – 2009, In: Podduklianske novinky, roč. 2, 2003, č. 52 – 53, s.11.

Foto: Michal Balaščák – Ľ. Matuševská pri prezentácii súťažného prekladového textu

2. Farebný koláč

Ingrediencie:

800 g hladká múka

4 lyžice práškový cukor

štipka soli

30 ks sacharín

kakao

1 droždie

400 ml mlieko

2 dcl olej

vanilkový a škoricový cukor

Postup:

1. Do misky si preosejeme 800 g hladkej múky, k nej pridáme 4 lyžice práškového cukru, štipku soli, 2 decilitre oleja a pridáme aj droždie.
2. Mlieko si zohrejeme v mikrovlnnej rúre. V troche zohriateho mlieka si rozpustíme 30 sacharínov a pridáme ich do misky k ostatným ingredienciám. Zvyšok mlieka pomaly prilievame do misky.
3. Z pripravených surovín si vymiesime cesto.
4. Vymiesené cesto si rozdelíme na polovicu.
5. Do jednej polovice cesta pridáme kakao a vymiesime.
6. Obidve polovice cesta (svetlú aj kakaovú) si rozdelíme na štyri kusy.
7. Tak si spojíme svetlý a kakaový kus a vaľkáme na tenký plátok, ktorý môžeme posypať vanilkovým, alebo škoricovým cukrom a zavinieme ho do závinu. Týmto spôsobom spojíme a vyvaľkáme všetky kusy cesta.
8. Vytvorené záviny poukladáme na plech a necháme v pokoji kysnúť 1,5 hod. zakryté s utierkou.
9. Po vykysnutí dáme do trúby piecť na 180° približne 30 minút.

10. Po upečení potrieme maslom a necháme vychladnúť.

11. Po vychladnutí ho pokrájame a posypeme práškovým cukrom. Prajem dobrú chuť!

Farebnýj kolač

Preklad: Ivana Čerkalová

Potraviný (suroviný):

800 g hladkoj muky

4 ložky poroškovocho cukru

do štipky soli

30 ks sacharina

kakao

1 droždi

4 deci moloka

2 deci olija

vanilkovýj i škoricovýj cuker

Postup:

1. Do misky sobi prosijame 800 gramiv hladkoj muky, ku ni pridáme 4 ložky poroškovocho cukru, do štipky soli, 2 deci olija i pridame i driždi.
2. Moloko sobi zohrijeme v mikrovlnij ruri. V kuštik zohritoho moloka sobi rozpustime 30 sachariny i pridame ich do misky ku druhým potravinam. Zvyšok moloka pomalý prilivame do misky.
3. Z potravín sobi vŕmisime tisto.
4. Vŕmišane tisto sobi rozdilime na polovičku.
5. Do jednoj polovičky tista pridame kakao i vŕmisime.

6. Obidvi polovičký tista (svetlu i kakavovu) sobi rozdilime na štyri kuský.
7. Tak sobi spojime svetlýj i kakaovýj kus i vyvaľkame na tonkýj platok, kotrýj možeme posýpaty vanilkovým, abo škoricovým cukrom i skrutime ho do zakručanoho. Takým sposobom spojime i vyvaľkame šýtký kuský tista.
8. Hotový zakručanký poskladame na tepšu i zochabime výkýsnuty hodinu i piv zakritý z uterkov.
9. Po výkýsnuťu dame do rury peči na 180° približni 30 minut.
10. Po chpečiňu pomastime maslom i zochabime výcholodnuty.
11. Po vycholodnuťu ho pokrajame i posýpeme praškovým cukrom. Želam vam dobrýj smak (apetit).

Foto: Michal Balašćák – Výstava

3. Tomáš Janovic: Drevený tato

Rozprávka o nových šatách

Bol raz jeden tato,
nie však tato-zlato.

ale... jedným slovom drúk,
ktorému je všetko fuk.

A predovšetkým je mu fuk, ako chodia jeho dcéry oblečené. Keď si kúpia nové šaty, tato im povie:

„Jejéj, ale máte krásne tepláky!“

A keď si kúpia nové tepláky, tak im tato povie:

„Jejéj, ale máte krásne šaty!“

Veru, taký je to drúk.
Všetko je mu totiž fuk,

(najmä čo sa módy týka)
ale s čím si tato tyká,

to sú slová na papieri.
Čo však nosia jeho dcéry,

je mu (a vždy bolo) fuk.
Veru, taký je to drúk,

veru, taký je to tato.
Nanič, a nie tato-zlato.

S knihami sa večne mazná,
nuž a na takého blázna

platí iba jeden trik:
nožnice a šmik šmik šmik!

A tak sme poznávali všetky noviny a časopisy, ktoré sme našli doma, pridali sme tri knižky rozprávok a z toho všetkého sme ušili jedny veľké šaty pre veľkú Katu a jedny malé šaty pre malú Táňu.

Tato najprv ako drúk
mlčí... A vtom spraví kuk,

kuk a kuk a znova kukne.
On, čo nevšíma si sukne,

Zrak svoj teraz upiera
na tú krásu z papiera,

vlastne iba – z písmen samých.

Prečítal si za okamih

obe tieto naše šaty.

Konečne si, tato, zlatý!

Všímaš si nás od hláv k pätám.

A on? „Po prvý raz stretám

šaty, ktoré majú švih.
Koľko sa len dozviem z nich!

Áno, to je skvelá móda.

Máte iba jedny? Škoda.

Krajšie sú než ľanové.
Zajtra vám dám na nové.

Noste iba také šaty.
Nebojte sa, tato platí!“

Pripovidka o nových šmatoch

Preklad: Sonja Strončeková

Býl raz jeden tato,
no ne tato – zlato,

ale... jedným slovom druk,
kotromu je všýtko fuk.

A hlavni je mu fuk, jak choďat joho divkŷ oblečenŷ. Kidŷ sobi kupjat novŷ šmatŷ, tato jim povist:

„Jojó, ale mate šumnŷ teplakŷ!“

A kidŷ sobi kupjat novŷ teplakŷ, ta jim povist:

„Jojó, ale mate šumnŷ šmatŷ!“

Veru, takŷj je to druk.
Všýtko je mu vlastni fuk,

(hlavni što s' a modŷ týkat)
ale s čim sobi tato týkat,

to sut slova na papirju.
No što nošat joho divkŷ,

je mu (a furt býlo) fuk.
Vera, takýj je to druk,

vera, takýj je to tato.
Nanič, a ne tato – zlato.

Z knižkami s'a lem furt hlaskat,
no a na takoho duraka

platit lem lesť dajaka:
Nožýčky i šmýk šmýk šmýk!

A tak sme poprinošali všýtký novinký i žurnalý, kotrý sme našli doma, pridali sme tri knižký pripovidok a z toho všýtkoho sme ušýli jeden velikyj vigan pre veliku Katu a jeden maleňkýj vigan pre maleňku Taňu.

Tato napered jak druk
ticho... A odrazu zrobit kuk,

kuk i kuk i zajs smotrit.
Vin, što nevšimat soj sukni,

očami svojima teper zazerat
na totu paradu z papirja,

vlastni lem – z bukvoch samých.
Perečital sobi raz – dva

obidvoji totý našý viganý.
Konečni jes, tatu, zlatýj!

Obzeraš nas od holový po pjatý.
A vin? „Po peršýj raz stričam

šmatý, kotrý majut šarm.
Tivko s'a lem z nich doznam!

Hej, toto je porjadna moda.
Mate lem jedný? Škoda.

Krajšý sut jak lenový.
Zaraň vam dam na nový.

Noste už lem taký lachý.
Nebijte s'a, tato platit!“

Foto: Michal Balašćák – Beseda s Dominikou Novotnou

Foto: Michal Balašćák – Beseda s Oli Džupinkovou

Foto: Michal Balašćák – Spevácke vystúpenie folklórneho krúžku z Gymnázia L.S.

4. Domáca hubová mačanka

Ingrediencie

- 1 l – šťava z kyslej kapusty
- 5 strúčikov – cesnak
- podľa chuti – soľ
- podľa chuti – čierne korenie mleté
- 3 polievkové lyžice – mletá paprika
- 3 polievkové lyžice – hladká múka
- 1 plná hrst – sušené huby
- väčšia cibuľa
- 3 polievkové lyžice – bravčová masť

Postup:

1. Sušené huby namočíme do studenej vody aspoň na 10 minút, aby zmäkli. Jušku - vodu z kyslej (kvasenej) kapusty si zriedime podľa chuti vodou. Záleží, akú kyslú mačanku si chceme pripraviť.
2. Do hrnca pridáme zriedenú jušku, huby, ktoré vytlačíme od vody, roztlačený cesnak, soľ a korenie. Jušku s hubami povaríme 15 minút. Pripravíme si zálievku na zahustenie, do 0,5 l vody primiešame múku, aby bola bez hrudiek, pomaly prilievame do mačanky.
3. Zálievku pridávame za stáleho miešania. Mačanku povaríme 10 minút. Na masť, masle alebo oleji si orestujeme očistenú, nadrobno nakrájanú cibuľu do sklovita. Potom ju odstavíme, pridáme mletú červenú papriku, premiešame, pridáme do mačanky.
4. Chutná mačanka by nemala byť ani hustá, ani veľmi riedka. Ak zvolíme verziu bez lepku, namiesto múky pridáme Solamyl rozmiešaný vo vode podľa potreby. Ak by sa nám zdala mačanka príliš mdlá, môžeme priliať ešte šťavu z kyslej (kvasenej) kapusty, jušku.

Dobrá kuchyňa

Domaca hubova mačanka

Preklad: Fečaninová Dominika

Ingredienciji:

- 1 litru varu z kvasnoj kapustý
- 5 strúčiv česnoku
- do ščipký soli
- ščipku popru
- 3 polivkový lýžký molotoj papriký
- 3 polivkový lýžký hladkoj muký
- žmeňu vysušených hrybiv
- 1 veliku cibuľu
- 3 polivkový lýžký šmaľcu

Postup:

1. Sušený hrybý namočime do zimnoj vodý choľem na des'at' minút, žebý býli mjachký. Var z kvasnoj kapustý sobi zridime podľa šmaku z vodov. Podľa toho, jake chočeme sobi zrobity kvasné mačalo. Zaležýt podľa chuti.
2. Do horčka pridáme rozmyšanýj var, hrybý, kotrý scidime od vodý, rozpučenýj česnok, sil' i poper. Var s hrybami povaríme 15 minút. Porýchtujeme sobi zalyvku: do piv litra vodý primišame muku, žebý s'a nam nenarobili hrudký i pomalý primišame do mačala.
3. Zalyvku pridavame do horčka i pomalý mišame. Mačalo povarime des'at' minut. Na šmaľcu, masli abo oliju sobi popražime očistenu i namaleňko nakrájanú cibuľu do zolotysta. Potim ju odstavíme i pridáme molotu papriku, pomišame i pridáme do mačala.
4. Chutne mačalo bý nemalo býty ani huste, ani ridke. Kid' chočeme mačalo bez lepku, namisto muký pridame Solamyl rozmišanýj vo vodi podľa potrebý. Kebý s'a nam pozdavalo mačalo bars huste, možeme priľaty išči var z kvasnoj kapustý.

Želam Vam dobru chuť.

5. Mária Ďuričková: Danka a Janka

Danka a Janka sa predstavujú

Danka a Janka sú sestričky dvojčence a sú navlas rovnaké. Danka má oči celkom ako Janka, hnedé a veselé ani gaštančeky. A Janka má vlasy celkom ako Danka, plavé a ostrihané na ofinu. Ešte aj nosy majú celkom rovnaké: trošku vyhrnuté a veľmi všetečné.

Danka a Janka sa rovnako aj obliekajú. Danka má vždy taký istý kabát ako Janka a Janka také isté šaty ako Danka. Aj čiapky a topánky majú vždy celkom rovnaké. Keď idú po ulici, každý sa zastaví: Ktorá je Danka a ktorá Janka? Ale nikto ich nerozozná, iba mama, otec a brat Miško. Mama ich rozozná vždy, otec niekedy a Miško málokedy.

Vlani boli Danka a Janka ešte malé, ale tohto roku sú už riadne žiačky I. B triedy vo Zvolene. Na zošitoch majú napísané: Dana Botková, Jana Botková. Ale pani učiteľka ich častejšie volá takto: jedna Bodka, druhá Bodka. A niekedy im povie: Ach, vy Dvojbodka! A to je náramne veselé.

„Janka, ty budeš sedávať pri obluku a ty, Danka, pri uličke,“ povedala pani učiteľka na začiatku roka. „Tak vás budeme rozoznávať.“

Začas ich rozoznávali podľa toho. Ale neskôr vysvitlo, že ich možno rozoznať aj inak.

Bodky sú rovnaké, a predsa nie sú rovnaké

Včera mala I. B telocvik na školskom dvore. Paľko Vlk pritom spadol a udrel sa na koleno.

„Ešte ťa bolí?“ spýtala sa pani učiteľka, keď už boli v triede.

„Len trošku,“ usmial sa Paľko Vlk a pohladil si koleno.

„Ale pančuchu si si roztrhol, pýta si jest,“ povedala pani učiteľka.

„On sa, prosím, zahľadel na tých veľkých chlapcov, ako cvičia,“ ozval sa Ivan Svetlák. „A vtom sa mu pravá noha potkla o ľavú a spadol.“

„Tí velkí chlapani sú ôsmaci a cvičia na spartakiádu,“ vysvetlila pani učiteľka.

„Aj naša mama cvičí na SPARKATIÁDU,“ ozvala sa Danka.

„Nevraví sa SPARKATIÁDA, ale spartakiáda,“ opravila ju pani učiteľka. „No, povedz ešte raz: spartakiáda.“

„SPARKATIÁDA,“ povedala Danka zamračene.

„Hi-hi-hi!“ rozosmiali sa deti. „Ha-ha-ha!“

Danka pozrela po triede celá nasršená. Katke Lahitovej sa rozťahli ústa až po samé uši a Paľkovi Vlčkovi bolo vidieť všetky zuby, aj to, že mu tri chýbajú. Ba smial sa i Peťo Susedko, čo namiesto červený hovorí vždy ČEVRENÝ.

To už Danka nezniesla. Odula pery a šuch pod lavicu!

„Nesmejte sa, deti!“ povedala pani učiteľka. „Jazyk sa môže hocikomu pošmyknúť. A ty, Danka, vyjdi spod lavice!“

Danka nič.

„Pod!“ ťahá ju Janka za šaty. „Už sa nesmejú.“

Danka nič.

„Tak si ostaň tam,“ povedala pani učiteľka. „Niektorým deťom pristane aj pod lavicou. A my ostatní budeme kresliť. Vyberte si farbičky.“

Keby ma ešte raz zavolali, už by som vyšla, myslí si Danka. Škoda, že idú kresliť. Mohli sa radšej učiť básničku.

Danka i Janka s'á predstavujut

Preklad: Renáta Šuťaková

Danka i Janka suť sestřý dvojčata i suť calkom podobný. Danka mat oči calkom jak Janka, čokoladový jak gašťaný. A Janka mat volosý calkom jak Danka, svitlý i ostrihaný na ofinu. Iščí i nosý majut cilkom rovnaký: kuščok výhornutý hory i bars zvedavý. Danka i Janka s'á rovnako oblikajut. Danka mat furt takýj istýj kabat jak Janka a Janka mat taký istý šmatý jak Danka. I čapký i topanký majut furt rovnaký. Kid' idut po drahy, každýj s'á pristavit: Že kotra je Danka a kotra Janka? Ale nichťo ich nerozoznat, lem mama, otec i brat. Miško. Mama ich poznat furt, otec dakoli a Miško malokoli. Minulýj rik býli Danka i Janka išči malý, ale toho roku suť už riadný školačký 1. B klasý u Zvoleni. Na pisankoch majut napisane: Dana Botková, Jana Botková. Ale pani

učiteľka ich často zove tak: jedna Bodka, druhá Bodka. A dakoli im povist: Ach vy Dvojbodka! A to je bars šumne. „Janka, ty budeš sidiť pri oblaku a ty, Danko, pri stešky,“ povila pani učiteľka na začatku roka. „Tak vas budeme spoznavaty.“ Na kus ich rozoznavali podľa toho. Ale neskirše s’a vказalo, že ich možut i inakše.

Bodky sut rovnaký a i precik nesut rovnaký

Preklad: Renáta Šuťaková

Včera mala 1.B fyzkulturu na školskym dvory. Paľko Vlk pritym chpal i buchul sobi kolino. „Iščiči ťa bolit?“ poprosila s’a pani učiteľka, kid’ už prišli do klasý. „Lem kuščok,“ zasmijal s’a Paľko Vlk i pohlaskal sobi kolino. „Ale pančochu jes sobi potorhal, prosit sobi jisty,“ povila pani učiteľka. „Vin s’a zasmotril na tých velikých chlopcoch, jak cvičat,“ povil Ivan Svetlák. „A v tym s’a mu prava noha pitkla o livu i chpal.“ „Totý veliký chlopco sut osmaci i cvičat spartakiadu,“ povila pani učiteľka. „I naša mama cvičit SPARKATIADU,“ povila Danko. „Nepovidat s’a SPARKATIADA, ale spartakiada,“ opravila ju pani učiteľka. „No povič išči raz: spartakiada.“ „SPARKATIADA,“ povila Danko zachmureno. „Hi-hi-hi!“ rozosmijali s’a dity. „Ha-ha-ha!“ Danko s’a poprizerala po cilij klasý cila nahnivana. Katke Lahitovej s’a rozťahli gambý až po samý ucha a Paľkovi Vlkovi býlo vidno všýtký zuby, i toto, že mu tri chýbujut. A smijal s’a i Peťo Susedko, što namisto červenýj povidat furt čevrenýj. Toto už Danko nevýtrimala. Odula gambý i skryla s’a pid lavku! „Nesmijte s’a dity!“ povila pani učiteľka. „Jazyk s’a može choc komu pošmýknuty. A tý, Danko, výjď spid lavký!“ Danko nič. „Pod!“ ťahat ju Janka za šmatý. „Už s’a nesmijut.“ Danko nič. „Tak sobi zостаň tam,“ povila pani učiteľka. „Daktorým diťom pristane i pid lavkov. A mý ostatny budeme maľovaty. Vyberte sobi farbičký.“ Jak bý ňa išči raz zavolali, už bý jem výšla, dumat sobi Danko. Škoda, že idut maľovaty. Mohli s’a radšej basničku učity.

6. Anna Marienková: Mladá kuchárka

Polievka z kyslej kapusty so sušenými hubami

Suroviny:

1 l kapustnice, 2 dl kyslej smotany, 100 – 150 g údeného mäsa alebo klobásy, 1 lyžica sušených hřibov, 1 vajce, ½ lyžice masti, 1 lyžica múky, červená sladká paprika, 1 malá cibuľka, 1 strúčik cesnaku, mleté čierne korenie, soľ.

Postup:

Čisté hřiby pokrájame, vložíme do malého množstva vody a varíme. Keď sú mäkké, zalejeme ich kapustnicou a pridáme uvarené posekané údené mäso alebo klobásu. Na masti zapeníme postrúhanú cibuľku a rozotretý cesnak, pridáme múku, popražíme do ružova, potom pridáme trošku červenej papriky, mleté čierne korenie, zalejeme studenou kyslou smotanou, vymiešame a pridáme k uvareným hubám. Keď polievka vrie, prilejeme roztrepané vajíčko, podľa chuti ešte osolíme a podávame.

Polivka z kvasnoj kapustý zo sušenýma hřybami

Preklad: Molčanová Hana

Na polivku nam treba:

1 l kvasnoj kapustý
2 dl kvasnoj verchniný (smetanký)
100 – 150 g udženoho mjasu, abo kolbasý
1 lyžka sušených hřibiv
½ lyžký šmaľcu
1 lyžka muký
červena solodka paprika
1 mala cibuľka
1 stručok česnoku
poper i sil' podľa smaku

Varime tak:

Čistý hrybý pokračeme, dame do maloho objemu vodý i povarime. Kid' sut mňachký, do horca pridame kapustu i kolbasu i povarime. Na šmaľci popražime pokračjanu cibuľu i popučenyj česnok. Pridame muku i popražime do ružova. Potim pridame kuščok červenej papriký, poprju i zalijeme studenov kvasnov smetankov, pomišame, pridame ku hrybom i povarime. Kid' polivka kýpyt, dolijeme výmišane jajce. Nakonec pokoštujeme i pridame sil' i poper.

Naj Vam smakuje! :)

Foto: Michal Balašćák – Renáta Šuťaková pri prezentácii súťažného prekladového textu

7. Kristína Ježovičová: Nevyslovené

28 dní pred novým začiatkom

Ležím na posteli a v hlave mi duní *Baby one more time* od Britney Spears. Jej hlas je natoľko otravný, až sa vám dostane do hlavy a uvedomíte si, že ho po troch vypitých pivách začínate napodobňovať. Stavím sa, že to dievča má pred sebou sľubnú kariéru. Tá koza je v mojom veku a už je milionárka. Asi som sa narodila v zlej krajine, aj v zlej rodine. Keby sme teda nejaká boli.

Do izby vtrhne mama.

„Ty si zasa pila?!“ Teraz teda nemám vôbec chuť na *Baby one more time*.

„Hm,“ vylezie zo mňa, znie to takmer previnilo.

„Sľúbila si mi, že budeš dobrá.“

Keď som mala päť, bolo jednoduchšie také niečo dodržať. „Prosím. Daj mi pokoj,“ cez ubolenú hlavu si prehadzujem perinu.

Matka ju zo mňa strháva. „To ako sa so mnou rozprávaš?“ Je šokovaná, hoci, nechápem prečo. Posledné týždne s ňou takto komunikujem bežne. Nezvykla si? Dám jej ešte nejaký čas, pôjde to. Naučí sa, že mi má dať pokoj.

„Nemám chuť na rozhovory.“ Vstanem z postele a pomalým krokom prechádzam k dverám, aby som prešla do chodby a následne na záchod. Potáčam sa a je mi to úprimne ukradnuté.

„Potácaš sa!“ skríkne vyčítavo za mnou.

„To je teda postreh,“ zašomrem a zabuchnem jej dvere toalety pred nosom. Zamknem za sebou.

Sadnem si a pre istotu beriem do rúk prázdny lavór na bielizeň, ktorý je položený na práčke. Je starý a doškriabaný. Bruškami prstov prejdem po znehodnotených nálepkách rýb na jeho dne. Mama sa hnevala, keď som ich tam ako malá z nudy ponalepovala. Keď prišiel v ten deň tatko domov z roboty, pochválila som sa mu mojím výnimočným dielom a on ma na oplátku pochválil za kreativitu.

Mamka vtedy zúrila. Alebo žiarlila? Tuším oboje naraz. Už si to presne nepamätám. Spomínam si len na otcove nadšené slová. Pousmejem sa a popritom zakláňam hlavu. Tie obkladačky nie sú rovné. Nič v tomto byte nie je rovné.

Som strašne opitá. V ústach mám sucho a do žalúdka, akoby mi niekto napchal nálepky rýb a dal im tretí rozmer. Pomáham si dvomi prstami. Dodávam rybám štvrtý rozmer s príchuťou piva.

Keď doznejú posledné zvuky môjho kúpeľňového koncertu, mama lomcuje kľučkou a búcha na dvere. „Okamžite mi povedz, či si neodpadla.“

Bože, ona je fakt mimo. Ako by som jej asi tak mohla povedať, že som neodpadla, keby som odpadla. „Stará hysterka,“ zašomrem.

Vylejem obsah lavóra a spláchnem.

„Ja z teba zošediviem!“ vykrične zúfalo, keď vyjdem konečne von. Oblapuje mi ramená. Premeriava si ma ako neprebádanú formu civilizácie. „Si zelená,“ poznamená. No nehovor! Som pre ňu mimozemšťan. Hladká mi ľútostivo plecia, akoby som bola jej domáce zvieratko a nie vlastná dcéra. „Zlatko.“

Obzerám si jej vlasy. „Neskoro.“

„Čo neskoro?“

„Už si šedivá.“

Pustí ma a dáva si ruky vbok. „Si sarkastická ako tvoj otec. Mohla by si si aspoň trochu dávať pozor na jazyk, prosím? Aspoň trochu úcty,“ hovorí to tak milo... Ach.

„Mama, ja som nebola sarkastická, ale úprimná. A to je rozdiel.“

Nechám ju tam stáť so zvesenou hlavou. Tvári sa ako najväčšie chúďatko, to je jej obľúbená póza. Teda aspoň posledné týždne. Odpochodujem okolo nej do svojej izby a zvalím sa na posteľ. Celý svet sa točí ako na centrifúge a to mám rada. Cítim sa ako po dvadsiatej jazde na kolotoči. Môj otec mi vždy doprial všetkého veľa a mama to neznášala. Púšťam si rádio. Prelom tisícročí sa blíži. Už o mesiac ho oslávime. Kašľať na Vianoce. Tentoraz zanikajú v oslnivom príchode roka 2000.

Dvacetvisem dñiv pered novým začatkom

Preklad: Liana Pasterňáková

Ležu v posteli a v holovi mi dunit *Baby one more time* od Britney Spears. Jej holos je nateľo otravnýj, až s'a vam dostane do holový a uvedomte sobi, že ho po troch výpytých pyvach začnete napodobňuvaty. Stavľu s'a, že toto d'ivča mat pered

sobom sľubnu karieru. Tota koza je v mojim veku a už je milionarka. Asi jem s'a narodyla v plaňi zemľi i v plaňi rodyňi. Ta kebŷ sme dajaka býly.

Do chŷžŷ vtorhne mama.

„Tŷ jes zas pyla?“ Ta teper nemam chuť na *Baby one more time*.

„Hm,“ vŷľize z mene, vyzerat to skoro prevyňilo.

„Sľubila jes mi, že budeš dobra.“

Kid' jem mala pjať, býlo lehše take štoska dotrymati. „Prošu, daj mi pokij,“ cez boľavu holovu si premituju perinu.

Mama ju z mene storhuje. „To jak s'a zo mnom dohvarjaš?“ Je šokovana, choc nerozumľu čom. Poslednŷ týždňi z ňov tak bisiduju bežňi. Nezvŷkla sobi? Dam ji iši dajakŷj čas, pide to. Naučiť s'a, že mi mat dati pokij.

„Nemam interes na bisidu.“ Stanu z postel'i i pomalŷm krokom prechodžu ku dverjam, žebŷ jem perešla do chodbŷ a potim na zachod. Tackat zo mnov a je mi to čistoserdečno vkradene.

„Tackat z tobov!“ skričit vŷčitavo za mnov.

„Ta to postreh,“ zašomru a zabuchnu dveri toaletŷ ji pered nosom. Zamknu za sobov.

Sadu sobi a pre istotu беру do ruk porožďňj lavor na šmatŷ, kotrŷj je položenŷj na prački. Je starŷj a doškriabanŷj. Bruškami paľciv perejdu po znyčenŷch nalepkoch rŷb na joho dni. Mama s'a hnivala, kid' jem ich tam jak mala z nudŷ ponalipovala. Kid' pryšol tot deň tatko domim z robotŷ, pochvalila jem s'a mu mojim nezvyčajnŷm dŷľom a vin ňa na oplatku pochvalil za moju tvorivu iniciativu.

Mamka tody zurila. Abo žiarlila? Može oboje naraz. Už sobi to presňi nepamjatam. Spomynam sobi lem na otcovŷ nadšenŷ slova. Pousmiju s'a a popriťim zaklaňam holovu. Totŷ obkladačky ne sut rivnŷ. Nyč v ťim byťi ne je rivne.

Jem strašni spita. V gambi mam sucho a do žaludka jakebŷ mi dachto napchal nalepkŷ rŷb i dal im treťij rozmer. Pomaham sobi dvoma paľcami. Dodavam rŷbam četvertŷj rozmer z prichuťov pyva.

Kid' dohrajuť poslednŷ zvukŷ mojoho kupelkovoho koncertu, lomcuje kľučkov i buchata na dveri. „Okamžiti mi povidž, či jes neodpadla.“

Bože, ona je dopravďy mimo. Jak bý jem ji mohla povisti, že jem neodpadla, kebŷ jem odpadla. „Stara hysterka,“ zašomru. Vŷľiju obsah lavora a splachnu.

„Ja z tebe zosiviju!“ skričit zufalo, keď výjdu konečni. Oblapuje mi pleča. Premirjavat si ňa jak neprebadanu formu civilizacii. „Jes zelena,“ povist. No nepovič! Jem pro ňu mimozemšťan. Hladyt mi ľutostyvo pleča, jak bý jem býla jej domašne džvirjatko a ne vlastna divka. „Zlatko.“

Obzerať si jej vlasy. „Pizdno.“

„Što pizdno?“

„Už jes siva.“

Pustit ňa a davat si ruky v bik. „Jes sarkasticka jak tvij otec. Mohla bý jes aspoň kus davaty pozir na jazýk, prošu?! Aspoň kus uctý,“ povidat to tak milo... Och.

„Mamo, ja nebýla sarkasticka, ale uprimna. A to je rozdil.“ Ochabju ju tam stojaty zo zvišenov holovov. Tvaryt s’a jak najvekše chudatko, to je jej obľubena poza. Ta aspoň posledni týždni. Odpochoduju kolo ňej do svojoj chýžy a zvaľu s’a na postil’. Calýj svit s’a krutit jak na centrifugi a to mam rada. Čuju s’a jak po dvaceti jazdi na kolotoči. Mij otec mi dožýčil šýtkoho veľo a mama to neznašala. Pušťam sobi radio. Prelom tis’ačroča s’a blyžýt. Už o mis’ac to oslavyme. Kašľaty na rizstvo. Teper zanikat v osýlnivim prychodi roka 2000.

Foto: Michal Balaščák – Liana Pasterňáková pri prezentácii súťažného prekladového textu

8. Pavol Dobšinský: Prostonárodné slovenské rozprávky

Či sa hneváte?

Kde bolo, tam bolo, bola raz jedna dedina a v tej dedine býval jeden otec troch synov. Jeden z nich bol hlúpy a stále len za pecou sedel, dvaja sa ale držali za múdrych.

Vybral sa jeden z nich do služby, do neďalekej dediny, a mamuša mu nakládla plnú kapsičku postrúhnikov. Vošiel do jedného domu a zjednal sa s gazdom tak, že kto sa prvý nahnevá, tomu sa odreže nos.

I šiel sluha mlátiť. Na raňajky ho gazdiná nezavolala, ani na obed. I pýtal sa ho gazda:

„Miško! No, či sa hneváš?“

„Ej, čo by som sa mal hnevať?“

Večer bol i večera bola uvarená, no Miška zas nezavolali. I spýtal sa ho gazda:

„No, či sa hneváš, Miško?“

„Ej, čo by som sa hneval.“

Nehneval sa, lebo mal ešte postrúhniky z domu. Ale na druhý, na tretí deň sa kapsička vyprázdnila, a zas ho nevolali na obed. Pýtal sa ho gazda:

„Miško, či sa nehneváš?“

„Ej, diabol by sa nehneval, keď ma tak hladom moríte!“

Tu gazda vytiahol nôž a Miškovi odrezal nos. Tak bez nosa letel on do domu a žaloval sa otcovi a bratom na planého gazdu.

„Ej, ty hlupák,“ vřavel mladší brat Pavko, „čakaj, pôjdem ja. Hej, matka, napečte postrúhniky!“

Pavko sa vybral a práve do tej dediny i do toho domu prišiel, kde bol Miško, a zjednal sa s tým istým gazdom, že kto sa prvý nahnevá, tomu sa odreže nos. Dali i jemu mlátiť tri dni. Ale prvý, ani druhý, ani tretí deň nezavolali ho jesť.

„Pavko, či sa nehneváš?“ pýtal sa ho gazda.

„Ej, diabli by sa nehnevali, veď mi už brucho k chrbtovej kosti prirástlo!“

Tu gazda vytiahol nôž a Pavkovi odrezal nos. Prišiel Pavko do domu bez nosa a povedal staršiemu bratovi:

„Planá to hostina, Miško, môj nos vzali čerti!“

I skríkol spoza pece najmladší Adam:

„Vy ste hlúpi, pôjdem ja a uvidíte, že dobre vyslúžim.“

Odišiel s postrúhnikmi v kapsičke a trafil práve do tej dediny, v ktorej jeho bratia boli, a zjednal sa s tým istým gazdom, že kto sa prvý nahnevá, tomu sa odreže nos.

Ale Adam vedel pohnúť rozumom. Keď ho gazdiná na obed nevolala, s tým, čo namlátil, odišiel do krčmy a všetko založil. Prišiel gazda a nevidel zrno. I pýtal sa ho Adam:

„Či sa hneváte, gazda?“

„Ej, čo by som sa hneval!“

To tak trvalo viacej ráz a gazda, aby nestratil nos, vždy povedal, že sa nehnevá. Mlátenie skončilo a Adam, čo vymlátil, to vynosil do krčmy.

Raz prišiel deň, keď gazda i gazdiná museli z domu odísť a Adamovi prikázali, aby do ich návratu jednu ovcu, ktorá prvá, keď vojde do chlieva, na neho pozrie, zarezal a očistenú uvaril v kotlíku, i petržlen aby priložil, a decko, keby sa mu niečo prihodilo, očistil.

Vošiel Adam do chlieva s veľkým buchotom a hurtom, takže všetky ovce na neho pozreli, ktoré on potom všetky zarezal, lebo všetky naraz naňho pozreli. Potom jednu očistenú položil do kotla a miesto petržlenu hodil do kotla psa, ktorý sa volal Petržlen. Potom šiel k decku a videl ho nečisté. Hlúpa jeho hlava chcela ho celkom očistiť: rozťal ho napoly, očistil a ako jahňa zavesil na klin.

Tu príde gazda i gazdiná a pýtajú sa Adama, či všetko dobre urobil, on povedal:

„Ovce som porezal, Petržlena do kotla hodil, až mu nohy visia, a decko som celkom očistil. No, či sa hneváte, gazda?“

„Ej, čo by som sa hneval!“ povedal, lebo svoj nos radšej mal.

Na utiereň, keď mali ísť, bola veľká tma. I povedal gazda Adamovi:

„Bolo by dobre, keby dakto posvietil až do kostola.“

„Chodte vy, chodte, veď ja vám posvietim!“

Vzal oheň a strechu zapálil, až celkom dom zhorel. I priletel gazda a Adam mu hovorí:

„Či sa hneváte, gazda?“

„Ej, čo by som sa hneval?“ povedal, lebo mu drahší bol nos ako jeho dom.

Čo ale mal robiť bez domu, bez všetkého? Odišli oni do sveta, gazda, gazdiná i sluha. Chceli ho usmrtiť. Tu vraveli si medzi sebou, že v noci, keď bude spať, gazda ho hodí

do vody. To ale Adam počul a neľahol si na kraj k vode, ale v noci vstal a gazdinú, ktorá bola na kraji, hodil do vody. Prebudil sa gazda a vidí, že veru žena je preč. Tak začal kričať. Ale Adam sa ho spýtal:

„No, či sa hneváte, gazda?“

„Ej, by sa diabol nehneval, veď si ma o všetko pripravil!“

Adamček vzal nôž a gazdovi odrezal nos.

Vzal sa Adam vnohy, prišiel do domu a svojim bratom povedal:

„No vidíte, vy mudráci, ja som si vyslúžil nos*!“

A ci s'á hnvate?

Preklad: Samuel Lipka

De býlo, tam býlo, býlo raz jedno selo a v tim seli býval jeden otec, trjoch s'yniv mal. Jeden z nych býl hlupýj a furt lem za pecom sydil, a totý dvoje o sobi dumaly, že sut mudrý. Vybral s'á jeden z nych do službý, do nedalekoho sela a maty mu naklala do kýšeňký posuchý. Vošol do jednej chýžy i židnal s'á z gazdom tak, že chto peršýj s'á nahnivat, tomu s'á odriže nis. I pišol sluha molotyty. Na frštk ho gazdýňa nezaklykala, any na obid, i prosit s'á ho gazda: „Mišku, no ci s'á hnivaš?“ „Héj, de bý jem s'á hnival“. Večer býl i večera býla hvarena, no Miška nezaklykaly. I prosit s'á gazda: „No ci s'á hnivaš Mišku?“ „Héj, čom bým s'á hnival“. Nehnival s'á, bo mal iši posuchý z domu. Ale na druhýj, na tretij deň s'á kýšeňka výporoznyla a zas ho nezaklykaly na obid. Prosyť s'á gazda: „Mišku ci s'á nehnivaš?“ „Héj, d'abol bý s'á nehnival, ked ste ňa holodom tryznyly!“ Tu gazda výtahnul kosturku a Miškovi odrizal nis. Tak bez nosa vtikal domiv i žaluval s'á vicovi i bratim na planoho gazdu. „Héj, hluptaku“. Hvaryt mu molodšýj Pavko: „Čekaj, pidu ja.“ „Olem mamko, napečte posuchoch!“ Výbral s'á Pavko i pravi do toho sela, i do toj chýžy pryšol, de býl peredtým Miško. I židnal s'á s tým samým gazdom, že chto s'á peršýj nahnivat, tomu s'á odriže nis. Daly i jomu molotyty try dny, ale any peršýj, any druhýj, any tretij deň nezaklykaly ho isty. „Pavku, ci s'á nehnivaš?“ prosyť s'á ho gazda. „Héj, d'abol by s'á nehnival, šak mi brich až na chrbet pryrosnul. Tu gazda výtahnul kosturku a odrizal Pavkovi nis. Pryšol Pavko domiv bez nosa a povil staršomu bratovy: „Plana to hostyna

Mišku, mij nis vžali čorty. Zgrjavčal spoza peca najmłodšy Adam: „Vŷ hluptacy, pidu ja a vam vkažu, jak dobri budu služŷty.“ Pišol s posuchamy v kŷšeňki a trafyl pravi do toho sela, v kotrim joho braťa býly, židnal s’a z tŷm samym gazdom, že chto s’a peršŷj nahnivat, tomu s’a odriže nis. Ale Adam znal pohnuty so svojim rozumom, kiď ho gazdŷňa na obid nezaklikala, s tŷm, što namolotyl, pišol takoj do korčmŷ a šŷtko tam založŷl. Pryšol gazda a nevidil zerno. I prosyt s’a ho Adam: „Ci s’a hnivate gazda?“ „Héj, de bý jem s’a hnival!“ To tak s’a stalo vecej raz a gazda, žeby neprišol o svij nis, furt povil, že ša nehnivat. Molotčiňa skinčilo a Adam, što vymolotyl, toto i vŷnosil do korčmŷ. Raz pryšol den, kiď gazda i gazdŷňa musili pity z chŷžŷ a Adamovi nakazaly, že niš s’a ony nevernut, jednu vyvcu, kotra perša, kiď vin vojde do stajni, na ņoho posmotrit, zarizal, očystyl, hvaril v kotlyku i petrušku, žeby priložŷl i ditynu, jak by s’a jej dašto stalo, vŷčystyl. Vŷšol Adam do stajni s velikŷm hurkotom a triskotom, ta že šŷtkŷ vyvci na ņoho smotryly, tak šŷtkŷ jich mušil zarizaty. Potim jednu očiščenu položŷl do kotla a misto petručkŷ šmaryl do kotla psa, kotrŷj s’a zval Petruška. Potim išol ku dityni a vydil, že je nečista. Hlupa joho holova chotila ditynu calkom očistyty: rozťal ju na polovyčku, očistyl i jak jahňa zavisyl na klyn. Tu pryde gazda i gazdŷňa domiv a pros’at s’a Adama, ci šŷtko dobri zrobyl. Vin hvaryt: „Vivci jem zarizal, Petrušku dal do kotla až mu nohy visily a ditynu jem calkom očistyl. No ci s’a hnivate gazda?“ „Héj, što bym s’a hnival!“ povil gazda, bo najradčej mal svij nis. Na pivničnu službu, kiď maly ity do cerkvy, býla cma. I povil gazda Adamovy: „Bŷlo bý dobri, kebŷ nam dachto posvytyl do cerkvy.“ „Šak idte, ja vam posviču,“ vžal oheň i strichu zapalyl až calkom hŷža zhorila. Pryletil gazda a Adam mu povidat: „Ci s’a hnivate gazda?“ „Što bŷm s’a hnival“, povil gazda, bo furt mu býl joho nis perednijšŷj, jak joho chŷža. No, ale što mal robyty bez chŷžŷ, bez šŷtkoho? Odŷšly oni do svita, gazda, gazdŷňa i sluha. Chcely ho zabyty. Tu povidajut sobi medzi sobom, že v noči, kiď bude spaty, gazda ho šmaryt do vodŷ, ale Adam toto šŷtko čul, neľahnul na kraj sobi ku vodi, ale v noči vstal i gazdŷňu, kotra býla na kraju, šmaryl do vodŷ. Probudyl s’a gazda i vydyt, že veru vin ženu nemat. Začal kryčaty. Ale Adam s’a ho zviduje: „Ci s’a hnivate gazda?“ „No ďabol bý s’a nehnival, šak jem o šŷtko pryšol, o šŷtko jes ņa prypravyl.“ Adam vzal kosturku i odrizal gazdovy nis. Vzal Adam nohy na pleča i vtikat domiv ku bratim. Jak pryšol domiv, tak bratim povidat: „No vydyte, vŷ mudracy, ja sobi nis vyslužŷl.“

9. Ján Andel: Klásky

Na lúke

Bol slnečný deň.

Katka si vzala knižku a vybehla na lúku. A tam – pre krásu tisícich kvetov – na chvíľu pozabudla na učenie a len tak, od samej radosti rozbehla sa medzi kvety.

Po chvíli zastala a zohla sa, že si niekoľko kvietkov odtrhne. Ktoré dievčatko by ich kráse odolalo?

Vtom sa kvietky ozvali:

- Máš nás rado, dievčatko?
- Oj, a ako veľmi.
- Netrhaj nás teda. My nerastieme a nekvitneme len pre teba. Chceme ešte žiť a tešiť sa z jasného slnka, tak ako sa ty tešíš z nás. Ako sme potešili teba, chceme tešiť všetkých ľudí, ktorí tadeto pôjdu. A máš rado med?
- Pravdaže, mám.
- No vidíš. Z čoho by včielky robili med, keby nás nebolo? Sme tu teda nielen pre radosť, ale aj pre úžitok.

Vtedy si Katka všimla aj včielky. Koľko ich len bolo na lúke! A ako usilovne z kvetu na kvet preletovali.

Katka kvietky nežne pohladkala. Sadla si do trávy a roztvorila knihu.

Na luky

Preklad: Katarína Kurilcová

Býl slnečnýj deň.

Katka vzala knižku i výbyhla na luku. A tam, pro krasu tis'ačiv kvitočok – na korotko zabýla na učiňa a lem tak, od samoj radosti, rozbihla s'a midži kvitočký.

Po chvíli s'á zastavila, i zohla s'á, že si paru kvitočkoch natorhat.

Kotre divčatko ne piddalo bý s'á ich krasoti?

V tim sa kvitočký ozvali:

- Ľubiš nas, divčatko?
- Oj, bars:
- Ta nas netorhaj. Mý nerosneme a nekvitneme lem pro tebe, chočeme iši žýti i tišýti s'á z jasnoho solnečka, tak jak tý s'á tišýš z nas. Jak mý potišýli tebe, chočeme tišýti všýtký ľudi, kotrý tadi pidut. A ľubiš med?
- Naisni, že hej.
- No vydiš. Z čoho bý pčolký robili med, kebý nas nebýlo? Sme tu ne len pro tvoju radist', ale aj pre užýtok.

Todý Katka zbačila aj pčolký. Kil'ko ich býlo na luky! A jak šýkovni z kvitočký na kvitočku politovali.

Katka z laskov pohladkala kvitočký. Sila sobi do travý i roztvorila knižku.

Foto: Michal Balaščák – Katarína Kurilcová pri prezentácii súťažného prekladového textu

Napísali o nás

Мій язык – моє коріння

В бардейовській Окресній бібліотеці Давіда Гуттґесела 14-го октобра 2021-го року одбыв ся прекрасны літературно-сполоченський вечур в рамках 2-го рочника успішного проекту Мій язык – моє коріння.

А. Маргуликова

Святочна подія проходила в читальні бібліотеки, котра з той нагоды была тематично доповнена русинськыма експонатами. Так сьме ся могли покохати і познавати регіональні вышивкы, крої, великодны ячка, медовники, опалкы, боденкы, ЦД награвкы ПУЛС-у, ілюстрації з творчости Е. Костовой, релігійна література – окремо Часослов (богослужбна книга) з 1928-го року зо села Луків. З книжной публікації – белетрія, научна література од наших вызначных русинських авторів, як Анна Плшкова, Василь Ябур, Юрій Панько, Іван Поп.

На зачатку выступила молода русинська популярна співачка Домініка Новотна. Чаровным голосом і властным акордеоным допроводом увела нас до прийомной святочной атмосфери.

Вечур отворила директорка бібліотеки І. Михалкова, привітала участників і гостей – за РОС в Бардейові М. Стеранкову і бывшу директорку бібліотеки Л. Ясайову. Позвала нас і до выставных просторів на выставу з творчости Ф. Віца – Ілько Сова з Баюсова, пожычену із СНМ – Музея русинської культуры в Пряшові. Высловила жаль, же подія проходить в режимі ОТП і не є доступна шырокій громаді людей, як то было в 1-ім рочнику проекту.

Змаганя в словацько-русинськым перекладі

А. Куташовічова, авторка проекту за бібліотеку і модераторка вечора інформовала, же проект підтримав Фонд на підпору культуры народностных меншын. Його цільом є підпора і активізація народностной меншыны Русинів через літературный текст, выкликати інтерес о русинський язык – язык предків, ближе познавати історію, культуру, традиції свого народа, посланити свою ідентіту і заховати дідовизну.

На тото было выголошене змаганя в перекладі любовольного словацького літературного тексту до русинського языка. Приголошених было 9 успішных участников і як конштатовала за пороту А. Маргуликова, до авторского читаня поступили 4 з них. Оцінила високу уровень перекладу, вшыткы были написаны латиніков, системов транслітерації, оцінила выбер текстів і творчій приступ. Л е к с і ч н е „запожычаня“

діалектных слов указує на розмаїтьость регіонів (лахы, мовоко, боканчі, адзімкы...).

Успішны авторы перекладів (вшыткы!): С. Липка, К. Куріліцова, Л. Матушевска, А. Молчанова, Л. Пастернякова, С. Стрончекова, Д. Фечанінова, І. Черкалова, Р. Шутякова. Пятым были уділены Ціны пороты а четверым Памятны лист. В русинській верзії ся зродили урывкы з творчости словацькых писателів, як напр. Т. Яновіца, М. Дюрічковой і інших. Перша їх борозда на полю літературного перекладу є успішна і заслужыть собі далшы можливости на творіня, на мотивацію і презентацію. Конкретніша оцінка перекладів, тексты в обох языках будут публикованы в Збірнику (2. часть проекту), найдете їх на вебсайті бібліотеки (OKDG), відеопроєкцію на youtube.

Розговор з популярныма Русиньками

Авторське читаня з прекрасным культурным програмом і інтерныма розговорами з двома популярныма і атрактивныма

Русиньками ся несли цілым вечером і были глубоко зажытковы.

Сімпатична фолклорна група студентів Гімназії Л. Штыкела выступила з веселыма дівочькыма співанкыма і тематичным блоком традиції на св. Андрія по Рождество, причім не хыбило сімболічне лятя олова, акордеоный допровод, а тото вшытко в режії Л. Бланяровой.

З розговору пані Куташовічовой з Д. Новотнов, котру познаме з популярной цілословацькой фолклорной шов Земля співать (Zem spieva), сьме ся дізнали о єй співацькій пути – од регіональных фестивалів, через змаганя талантів, концерты і через фінале в заступліно Русинського тріа. Записує собі русинський фолклор і выберать автентічны тексты. Весела, щастлива, мати двое дітей, обдаровала нас далшыма красныма співанкыма.

Далшы интересный розговор был з популярнов модераторков транспортног справодайства в Радіо Експрес, а то в ранній шов – Гемендекс – Олі Джупініков. Принесла нам повно позітивной енергії, елану, наказливого сміху, приближыла нам свою роботу і приватне жытя в Братіславі. Розповіла нам, як записовала рецепты русинської кухни од своей мамы і родины, жебы їх могла в Братіславі готовить і про своїх колегів Словаків, напр. мачанку, голубкы... Повідала і о тім, як творила триязычну книжку Мамина русинська кухня (5 частей), ку тому придала і веселы пригоды з роботы. Нам было барз приемні познати такы амбіціозны і популярны молоды Русинкы.

Необычайный вечур закончила п. Куташевічова словами подякы активным участникам вечора і вшыткым остатнім, пожелаала много здоровья і вельо приемных зажытків при познаваню і шырію культуру своих предків і зміцнюваню своей ідентічности.

Пожелайме колективу бібліотеки много успіхів при їх далшій творчій роботі. Дякуєме за прекрасны доброжычливы проект про нас – Русинів, за підпору і утримованя далшого розвитку русинської культуры. ■

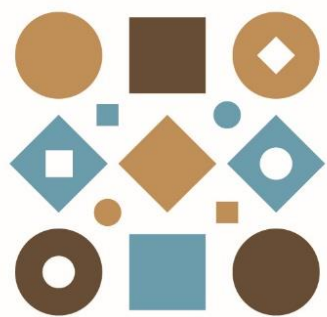
Info Rusín č. 20/2021

Autor článku: Mgr. Anna Marhulíková

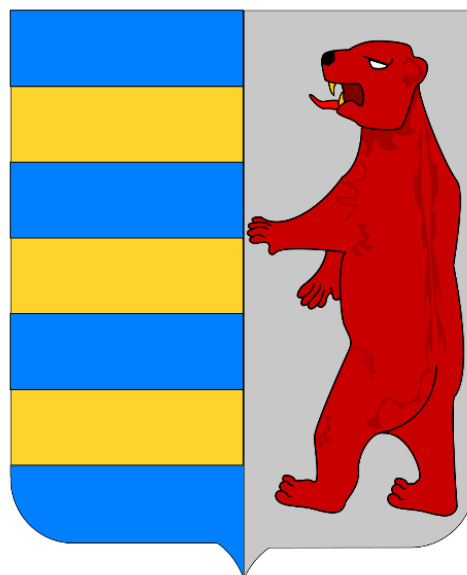

Foto: Michal Balaščák – Odovzdávanie cien riaditeľkou OKDG
Mgr. Ivetou Michalkovou

**KULT
MINOR**

Názov: ZBORNÍK
súťažných prác z literárnej súťaže v preklade umeleckého
textu zo slovenského jazyka do rusínskeho jazyka v projekte
Môj jazyk, moje korene

Zostavila: Bc. Alžbeta Kutašovičová

Zodp. redaktor: Mgr. Iveta Michalková

Grafická úprava: Mgr. Michal Balaščík, Mgr. Oľga Hladňová

Jazyková úprava: Mgr. Mária Vlčkovičová, Mgr. Anna Marhulíková

Vydala: Okresná knižnica Dávida Gutgesela

Miesto vydania: Bardejov

Rok vydania: 2021